BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 317 Sâmbătă 18 Noembrie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Femeile îmbracă oștirea

Undeva, în două sate sărace de bărăgan, țărancele noastre au putut găsi pe vremea aceasta câteva sute de ciorapi și de primeneli pe care le-au dăruit ministerului înzestrării armatei pentru soldații concentrați pe zone. Numele acestor sate — Țăndărei și Strachina — merită să rămână pildă în cronica zilelor pe care le trăim.

La București și în alte orașe ale țării, doamnele de societate, elevele școalelor profesionale și străjerele împletesc pieptare, croesc cămăși și ștergare pe care le trimit apoi, prinos al dragostei lor de oștire și de pământul Patriei, unităților îndepărtate care veghează la hotare.

Gestul lor spontan este adânc grăitor pentru tăria morală a neamului nostru. Merită să fie înscris deopotrivă pe răbojul recunoștinței românești.

Țara noastră, Carmen Sylva par'că spunea aceasta, e toarsă din fus de femee. Femeea are într'adevăr o imensă parte de contribuție la desvoltarea istorică a așezării Statului român. Munca ei trudnică din bătătura ogrăzii de țară sau sbaterile zilnice ale intelectualelor dela oraș au un accent patetic de o înaltă frumusețe morală în vălmășagul acesta pestriț al vieții. Uneori, pe dimensiuni legendare de jertfă voluntară ca în balada argeșană, care unește simbolic pe Ana, soața Meșterului Manole, în acelaș chivot sacru cu Despina, Doamna lui Neagoe Voevod, alteori pe traectorii eroice ca în cazul Ecaterinei dela Jii, inima caldă a româncei s'a întâlnit cu destinul neamului și a bătut totdeauna în ritm cu năzuințele rasei pe care ea o plămădește din veac. Firul de borangic al istoriei noastre curge din ursitori dintre degetele crăpate de leșie ale țărancei valahe.

Astăzi, ca de atâtea ori în trecut, femeile noastre dau iarăși exemplu de înțelegere și de dragoste pentru cauzele mari ale Patriei.

Impletind flanele sau dăruindu-și ultima pereche de ciorapi de lână din picioare, cum au făcut multe neveste din Strachina și Țăndărei, ele vor să știe pe ostașul care veghează la graniță, ocrotit împotriva frigului care vine. Nu știu însă, necăjite mucenice din noroaele cătunelor, ce mustrătoare lecție dau ele atâtor inimi căptușite în aur și la ce rarefiată altitudine morală ridică gestul lor vremea noastră.

Politica Rusiei Sovietice în Baltică

Rezultatul tratativelor finlando-sovietice dela Moscova

de R. SEIȘANU

Tratativele dintre Rusia Sovietică și Finlanda pare să fi atins punctul mort, de oarece delegația finlandeză a părăsit Moscova în seara de Luni, 13 Noembrie a. c., fără să fi ajuns la un acord.

Harta Finlandei. — *Cererile Rusiei Sovietice: rectificarea frontierei în istmul Corelici, posesiunea insulelor Hogland și Linan-Saari, baza navală Hango. In schimb i s'a oferit Finlandei o parte din teritoriul republicei sovietice autonome, Corelia.*

După știri din sursă finlandeză, guvernul din Helsinki n'a putut să accepte totalitatea cererilor formulate de guvernul sovietic, considerând o parte din ele opuse intereselor republicei independente finlandeze.

Care au fost propunerile guvernului sovietic?

El a propus să se cedeze U. R. S. S., în plină posesiune, o mare parte din teritoriul peninsulei Caselia pentru întărirea siguranței orașului Leningrad; precum și insulele Hogland și Lian-Saar din golful Finlandic; apoi închirierea pe un termen determinat a portului Hanko (Hango) de pe coasta occidentală a acelui aș golf, pentru crearea unei baze navale sovietice. In schimbul teritoriilor cedate U. R. S. S., guvernul sovietic s'a arătat dispus să cedeze Finlandei un teritor cu o suprafață de peste 3000 kmp. din republica autonomă sovietică, Carelia.

Delegația finlandeză a fost autorizată să accepte o rectificare ușoară a frontierei în regiunea istmului Carelici, în așa fel ca noua linie a frontierei să nu treacă la nordul insulei Bjorkov și cedarea insulelor Hogland și Lian-Saar din fața Kronstadtului.

Ea s'a opus să cedeze U. R. S. S. portul Hanko pentru a servi de bază navală flotei sovietice din marea Baltică, invocând propriile interese ale Finlandei în strânsă legătură cu apărarea sa națională și cu drepturile sale de suveranitate.

Reamintim, că guvernul sovietic a accentuat importanța ce o prezintă pentru U. R. S. S., atât rectificarea de frontieră din istmul Careliei; cât și posesiunea insulelor și a bazei navale Hango, din golful finlandic, — atât din punctul de vedere strategic, cât și din punctul de vedere naval. Prin cererile sale, așa cum le-a formulat și susținut, guvernul sovietic a urmărit să creeze o zonă de protecție și de siguranță orașului Leningrad și să asigure o situație dominantă flotei sale din Baltica, în golful finlandic, prin posesiunea bazelor navale, Kronstadt, Hango, portul Baltic și a insulelor Hogland și Lian-Saar. Dacă ținem seama și de acordurile recente încheiate cu Estonia, Letonia și Lituania, în legătură cu propunerile făcute Finlandei, se desprind și mai limpede scopurile ce le urmărește U. R. S. S. în Baltica centrală, impuse de interesele sale navale și economice. E o revenire la politica tradițională a Rusiei în părțile Balticei, — politică ce a fost inaugurată și pusă în aplicare de Petru cel Mare.

(Continuare în pag. 2-a)

America vrea ca oceanul Pacific să rămână... pacific

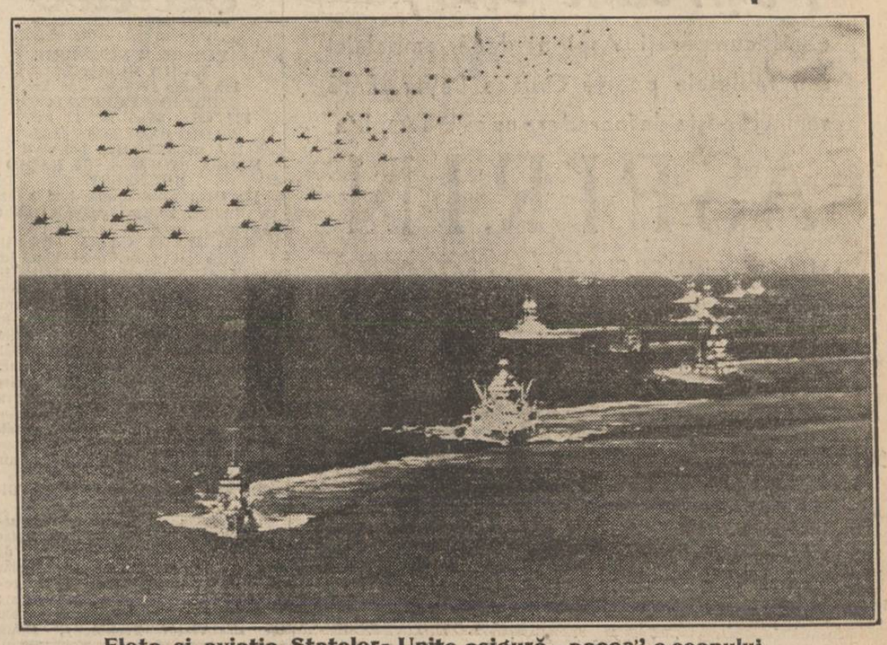

Flota și aviația Statelor-Unite asigură „pacea" o ceanului

NAȚIONALISM IN FAPTE

de AL. GREGORIAN

„Vrem un naționalism activ și stăruitor nu în formă, ci în fond. Nu socotim necesare violențele de limbaj: ele nu rezolvă nimic; dimpotrivă. Punem accentul însă cu atât mai mult pe acțiunea naționalistă prin faptă: ea e necesară în primul rând în domeniul economic: în industrie, în meșteșuguri, în comerț. Trebue recâștigat terenul, trebue ca tineretul să înțeleagă că e mai patriotic și mai eficace din punct de vedere naționalist să facă o întreprindere, un atelier, o prăvălie românească, decât să formuleze critici sterile și să protesteze prin vorbe, mulțumindu-se numai cu atât și solicitând apoi slujbe dela Stat".

Pasagiul acesta, care amintește moțiunile învolburate ale sutelor de adunări profesionale românești risipite în pustiul acela al politicei fanfaroane, dar care poate fi foarte bine și un paragraf de program de guvernământ, este din cuvântarea dela Cluj a domnului ministru al Frontului Renașterii Naționale. L-am detașat din șirul discursurilor care au schițat liniile directoare ale reformelor în curs, fiindcă în el este pusă realitatea dramatică, însăși ecuația viitorului nostru ca Stat și Națiune.

Fără îndoială că termenii problemei ne sunt cunoscuți tuturor. Ei au revenit în ultimii ani ca un refren disperat și întristător în toate programele și în toate murmurele țării. Căci în fond întreaga chestiune națională care agită timpul nostru s'a redus totdeauna la această bătălie grea pe care trebue s'o dea și s'o câștige elementul românesc pe frontul economic.

Dela întemeerea Statului modern, din primul ceas al existenței noastre organizate, deci, conducătorii României Mici și-au dat seama că desvoltarea politică și culturală a țării e irealizabilă fără o puternică articulație economică națională. Pentru dânșii se punea în special problema formării unei mici burghezii românești, care nu exista atunci sau care era disparentă dimpreună cu puținele bresle meșteșugărești. Condițiile desvoltării istorice a țărilor moldo-valahe — țări de păstori și agricultori mereu în nesiguranța bejeniei — au împiedicat ridicarea vredniciilor autohtone către o viață industrială și comercială proprie. Nu e locul să înșirăm acum toate vitregiile destinului nostru bătut de uraganele veacurilor maștere. Destul că acestea au făcut ca, atunci când s'au pus bazele Statului modern, între pătura țărănească și cea conducătoare să rămână un mare gol social care se cerea totuși umplut de urgență. Buna funcționare a Statului impunea numai decât stabilirea acestui echilibru substanțial în toate compartimentele vieții sociale. De aceea, fără nicio alegere, am primit aici pe oricine a venit să deschidă un comerț sau să întemeeze o industrie. Și procesul acesta de infiltrație eterogenă s'a continuat simultan și fatal cu evoluția Statului.

Mihail Kogălniceanu și Brătienii, alarmați de urmările dezastruoase ale acestui fenomen de înstrăinare a comerțului, a industriei și a bogățiilor românești (Vasile Conta și Mihail Eminescu sunt trâmbițași ai acestei alarme) pornesc acțiuni organizate menite să limiteze răul și să ridice elemente autohtone în vadurile comerciale și industriale ale țării. Astfel a luat naștere bruma de burghezie românească pe care o mai avem acum și care luptă eroic cu convulsiunile crizei economice mondiale.

Din nefericire lozinca sacrului egoism național faptic, acel hulit „prin noi înșine" care a fost ultimul efort liberal de a apăra un patrimoniu, a murit odată cu ultima încăpățânare creatoare a lui Vintilă Brătianu.

De atunci problema cuceririi economice a pozițiilor pierdute în favoarea altora a trecut în programele naționalismului. Naționalismul era el însuși o expresie a fenomenologiei economice românești.

Trebue să recunoaștem, însă, că graba în care a trebuit să se constitue mișcarea noastră naționalistă nu i-a lăsat acesteia timpul necesar aprofundării problemelor. Ea însăși, întemeiată pe o stare afectivă de învolbura-

(Continuare în pag. 2-a)

ANIVERSAREA REGELUI LEOPOLD

Poporul belgian a sărbătorit Miercuri aniversarea Regelui Leopold. In zilele acestea îngrijorătoare, manifestările de devotament ale întregului popor belgian față de Suveranul lui subliniază și mai mult legătura trainică ce există între Dinastie și poporul belgian.

Poporul român asociază sincerele sale omagii și urări pentru nobilul Rege.

Cu prilejul aniversării de ieri, a fost la legația belgiană din Capitală o recepție. Vicontele Du Parc, ministrul Belgiei la București a primit felicitările membrilor coloniei belgiene.

Registrul deschis la legație a fost acoperit de semnăturile membrilor guvernului și ale diferitelor personalități.

REGELE LEOPOLD

CANCELARUL HITLER A RESPINS MEDIAȚIUNEA BELGO-OLANDEZĂ

Berlin, 15 (Rador). — Agenția D. N. B. comunică:

D. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului, a primit Miercuri pe ambasadorul Belgiei și pe ministrul Olandei, cărora le-a adus la cunoștință în numele Fuehrerului că după brusca respingere a propunerilor belgo-olandeze de către guvernele francez și englez, guvernul german trebuie să considere și el inițiativa ca eșuată.

CANCELARUL HITLER

„Răspunsul Reichului la propunerea de mediație a Regelui Belgiei și a Reginei Olandei este un exemplu nou al manevrei obișnuite ce constă din aruncarea responsabilității războiului german asupra Franței și Marei Britanii.

Nu s'a uitat însă că prima primire făcută la Berlin propunerii generoase dela Haga a fost hotărît nefavorabilă. Se spunea că ea a venit prea târziu. Belgia și Olanda erau acuzate că fac jocul aliaților, fără a se da însă un răspuns oficial. Se aștepta.

Azi, Franța și Anglia sunt acuzate că au făcut imposibilă reușita inițiativei celor doi Suverani neutri. Această tactică nu amăgește pe nimeni. Insăși întârzierea cu care Reichul a dat răspunsul său dovedește că singura lui grije a fost să exploateze în favoarea sa acest ges pacific.

Din toate acestea se va reține numai că Reichul a răspuns „Nu".

*

Paris, 15 (Rador). — Agenția Havas transmite:

Cu privire la răspunsul german la propunerea belgo-olandeză, se subliniază că Suveranii Belgiei și al Olandei au adresat telegrame personale șefilor de stat francez, englez și german.

Președintele Republicii Franceze și Regele Angliei au răspuns.

In ce privește Cancelarul Hitler, el a dat un răspuns verbal, prin ministrul afacerilor străine al Reichului.

NOUL REGIM AL CARTELELOR DE IMBRĂCĂMINTE IN GERMANIA

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 15. — *Nu poate fi negat faptul că întreaga opinie publică germană se ocupă în mod viu și pe larg de noile cartele de îmbrăcăminte introduse cu începere de azi și cari reprezintă un instrument organizat până în cele mai mici amănunte și care face parte din întregul plan de economie german.*

Am anunțat la timp principiile sociale cari stau la baza noului regim al cartelelor de îmbrăcăminte. In ceeace privește execuția lor, aceste cartele conțin o statistică adevărată de întreaga garderobă de care au nevoe femeile, bărbații și copiii. In această statistică, fiecare obiect de îmbrăcăminte „vital" este evaluat la un anumit număr de puncte. Astfel, un rând de haine bărbătești valorează 60 de puncte; un pantalon 20 de puncte, o bluză două puncte, iar o cămașă 20 de puncte. O garnitură de rufărie femeiască, compusă din cămașă și chiloți, valorează 20 de puncte; o batistă un punct, iar o rochie de lână 40 de puncte. O cartelă conține în total 100 de puncte. In general, fiecare persoană poate întrebuința cartela după voință, neputând bineînțeles cumpăra mai multe obiecte decât pentru valoarea a 100 de puncte. Există însă și unele excepții. Astfel, femeile nu-și pot cumpăra în principiu mai mult de patru perechi de ciorapi pe an, fiecare pereche valorând patru puncte. Dacă totuș patru perechi de ciorapi n'ar fi suficiente, doamnele își mai pot cumpăra încă două perechi, plătind însă de data aceasta opt puncte de pereche. In orice caz, nicio femee nu va putea avea mai mult de șase perechi de ciorapi pe an.

Nu mai este nevoe de nicio altă indicație spre a se arăta ce interes se acordă astăzi la Berlin pentru noua aritmetică pe puncte.

GERMANIA PARE SĂ REVINĂ LA RĂZBOIUL NERVILOR

Berlin, 15. — Săptămâna trecută a fost caracterizată prin faptul că cercurile politice germane au criticat în mod violent Olanda și Belgia, precum și faptul că s'a anunțat desfășurarea unei mari acțiuni războinice împotriva Angliei; presa germană a susținut aceste critici și a anunțat deasemenea începerea acțiunii împotriva Angliei.

In contradicție cu săptămâna trecută, aspectul politic al săptămânii în curs este cu totul altul. Nu se mai discută de cele două teme de mai sus și s'ar putea presupune că se revine la „războiul nervilor" urmărindu-se distrugerea inamicului fără întrebuințarea mijloacelor militare.

După atacul de ieri al aviației germane, comunicatul comandamentului armatei germane de azi subliniază succesele însemnate obținute de submarinele germane, prin scufundarea a mai multor vase dușmane, cu un tonaj total de 26.000 tone și scufundarea unui distrugător britanic, care s'a ciocnit de o mină.

Aceste succes nu sunt atât de mult apreciate din punct de vedere militar, cât din punct de vedere moral, întrucât se crede că vor contribui la creșterea nesiguranței în Anglia.

Presa germană subliniind aceste succese obținute în războiul naval și aerian susține că ele reprezintă o dovadă a neexactității celor afirmate de d. Churchill în privința capacității armelor germane. Deasemeni ziarele spun că ultimul comunicat al comandamentului german reprezintă „un răspuns la declarațiile d-lui Churchill".

—=x⊙●⊙x=—

D. FUNK S'A INAPOIAT LA POSEN

Posen, 15 (Rador). — *Călătoria d-lui Funk, ministrul Economiei Reichului, în Prusia orientală și în noile provincii, a luat sfârșit, azi, la Posen.*

D. Funk a avut în acest oraș convorbiri cu d. Freiser, guvernatorul provinciei, în privința diferitelor chestiuni de refacere economică a regiunii Warthe.

In cursul după amiezei, d. Funk s'a înapoiat la Berlin.

„Pacea Italiei este o pace inarmată", a declarat d. Mussolini

Roma, 15 (Rador). — Răspunzând aclamațiilor unui grup de studenți, adunați în fața Palatului Veneția, cu ocazia deschiderii cursurilor universitare, d. Mussolini a declarat între altele:

„Pregătiți-vă să studiați în toată liniștea și cu disciplină, ca totdeauna, după obiceiul fascist și ca măsură de precauție țineți pușca lângă carte.

Pacea Italiei fasciste nu este o pace timidă, ci o pace inarmată".

—=x⊙●⊙x=—

D. Attlee a fost reales președinte al partidului laburist englez

Londra, 15 (Rador). — **D. Attlee a fost reales președintele partidului laburist.**

Realegerea d-lui Attlee, care s'a făcut cu unanimitate, a fost anunțată Miercuri înainte de amiază, la terminarea deliberărilor grupului parlamentar laburist.

D. Grenwood a fost reales locțiitor al d-lui Attlee.

—x⊙◆⊙x—

Ambasadorul Sovietelor în audiență la ministrul de externe al Japoniei

Tokio, 15 (Rador). — **D. Smetanin, noul ambasador al Sovietelor la Tokio, a avut o convorbire cu ministrul afacerilor străine al Japoniei, d. Nomura.**

In cursul acestei prime întrevederi s'a discutat aspectul general al relațiilor ruso-japoneze.

—=x⊙●⊙x=—

Criza de guvern din Lituania

Kaunas, 15 (Rador). — Criza de guvern continuă. D. Merkis, însărcinat cu formarea noului guvern, a plecat la Vilna pentru a rezolva chestiuni oficiale importante, în calitatea sa de împuternicit al guvernului pentru teritoriul Vilna.

NEGOCIERI COMERCIALE ROMÂNO-EGIPTENE

Cairo, 15 (Rador). — *Delegația română, care a dus negocieri comerciale cu Turcia, a sosit în Egipt, venind din Ankara.*

Delegația va negocia un acord comercial între România și Egipt. Convorbirile vor începe Joi.

—x⊙◆⊙x—

Vapor grec scufundat lângă coasta Angliei

Londra, 15 (Rador). — **Vaporul grec „Georgios" s'a scufundat azi în largul coastei de nord-est a Angliei.**

Cei 22 membri ai echipagiului au fost luați pe bordul unei bărci de salvare. Nu este niciun rănit.

Vaporul s'a scufundat în urma ciocnirii cu o epavă care se afla sub apă.

CURIER PARIZIAN

Viața continuă normal la Paris

Paris, 12 Noembrie. — *Cu cât trece vremea și se îndepărtează zilele de înfrigurare dela începutul războiului, cu atât viața pariziană își reia cursul ei normal și severitatea măsurilor inițiale luate de autorități se înclină înțelegătoare față de nevoile vieții cotidiane. Zilnic, parizienii cari se refugiaseră în localități mai puțin expuse, revin în Capitală și își reiau liniștiți ocupațiunile lor. Increderea în victoria finală, certitudinea că grație măsurilor luate Parisul este astăzi bine apărat, numărul mare de adăposturi ce au fost construite și mai presus de toate moralul ridicat al întregei populațiuni, au redat tuturor parizienilor buna dispoziție care a caracterizat totdeauna viața socială și publică a Parisului.*

Firește, aspectul orașului reamintește pretutindeni războiul: monumentele și statuile îmbrăcate în saci cu nisip, hârtiile albastre la ferestrele caselor, întunericul în timpul nopței și atâtea alte detalii cari toate laolaltă constituesc elementele de apărare pasivă împotriva unor eventuale atacuri aeriene, au fost menținute cu strictețe și toată lumea s'a obicinuit cu ele. Tot astfel nimeni nu se plânge aici de faptul că o zi pe săptămână Luni, trebue să renunțe la alimentația cu orice fel de carne iar Marți e interzisă carnea de vacă și nimeni nu protestează că sau redus liniile trenului subteran și că circulația autobuzelor încetează seara la oră mai timpurie, ca în vremea normală. Tocmai această acceptare solidară a restricțiunilor dă vieții pariziene aspectul ei normal și dovedește hotărîrea cu care toată lumea, fără deosebire de clasă socială, a înțeles datoria ceasului de față.

Ziua armistițiului a fost un strălucit prilej pentru afirmarea acestei solidarități și acestei hotăriri. Străinii cari au putut asista la diferitele ceremonii ce s'au desfășurat în această zi, și-au putut da seama de forța morală pe care o reprezintă în actualul conflict, unitatea franceză și înalta conștiință a întregului popor despre rolul pe care Franța îl îndeplinește prin sacrificiile ei.

Am asistat eu însumi la cere-

(Continuare în pag. 2-a)

INVOLBURAREA CEA MARE

Industriile aeronautice ale Angliei